

Posudek na diplomovou práci Fakulty humanitních studií UK v Praze

Autorka práce: **Bc. Adéla Procházková**

Název práce: **„Ekologické zemědělství s ohledem na principy trvale udržitelného rozvoje“**

Vedoucí DP: Ing. Michael Bartoš, CSc., Fakulta humanitních studií, UK Praha

Ekologické zemědělství a produkce tzv. biopotravin je v posledních desetiletí velmi aktuální a živé téma pro řadu diplomových prací na fakultách zemědělských a ekonomických. Většina prací se ekologickým zemědělstvím zabývá z hlediska agroekologického, resp. ekonomického. Studentka Adéla Procházková studovala tuto problematiku z jiného úhlu. Zabývala se transformací klasického způsobu zemědělství na ekologicky šetrné, a to s ohledem na čtyři pilíře trvale udržitelného rozvoje. V praktické části pak tuto problematiku studovala na příkladu konkrétní zemědělské farmy ve Skotsku.

Práci hodnotím z následujících hledisek, která považuji u diplomových prací za důležitá:

Význam a náročnost tématu:

Význam ekologického zemědělství je nesporný – jednak je šetrnější k přírodním zdrojům a životnímu prostředí, zároveň tento způsob hospodaření je podle mnoha studií více udržitelný než zemědělství konvenční. Tuto udržitelnost se snažila autorka diplomové práce popsat na základě hodnocení jednotlivých pilířů udržitelnosti.

Logická struktura práce:

Práce je rozsáhlá, dobře koncipovaná a standardně strukturována, jednotlivé kapitoly jsou vyvážené, není opomenuta žádná nezbytná kapitola. Zcela zásadní je kapitola „Shrnutí výsledků“, která přehledně shrnuje dosažená zjištění a hodnotí je v kontextu chápání udržitelného rozvoje a poukazuje na nejzranitelnější pilíř, kterým je pilíř ekonomický.

Metodický postup:

Autorka si vytýčila tři výzkumné otázky, na jejichž zodpovězení zvolila kvalitativní výzkum a využila metodu případové studie. Sběr dat probíhal pomocí hloubkových polostrukturovaných rozhovorů včetně analýzy dokumentů spadajících do dané tematiky. Domnívám se, že metodický postup byl zvolen adekvátně k určenému cíli práce.

Formální stránka

Po formální stránce práce odpovídá požadované struktuře diplomových prací. Obsahuje všechny nezbytné části (kapitoly). Celkově je práce podrobně členěna a je přehledná. Teoretická část má 50 stran stejně tak i praktická. Práce je i přes svůj velký rozsah velmi čtivá. Zpočátku práce obsahovala četné a z mého hlediska zbytečné anglicismy, případně chybné

překlady zemědělských termínů. Bylo to z pochopitelných důvodů, neboť veškerý výzkum probíhal v anglickém jazyce. Tyto nedostatky se však podařilo postupně odstranit.

Naplnění cíle práce

Cíl diplomové práce, kterým bylo zejména hledání a popis výhod i nástrah pro majitele konkrétní farmy při konverzi konvenčního zemědělství na tzv. ekologické, byl splněn. Z hlediska trvale udržitelného rozvoje a jeho jednotlivých pilířů je změna způsobu hospodaření a pak i samotné ekologicky šetrné hospodaření velmi náročné avšak do budoucna udržitelné. Přestože nelze zjištěné výsledky paušalizovat na všechny zemědělské podniky jak ve Skotsku tak ani v České republice, je zřejmé, že práce ozřejmila mnohá úskalí (ekonomická, sociální), která transformace způsobu hospodaření přináší.

Hodnocení teoretického, případně praktického přínosu práce

Práce rozšířila obecné poznání jednak o důvodech zemědělců věnovat se ekologickému zemědělství a rozšířila znalosti o dalších faktorech, které z hlediska trvalé udržitelnosti hrají při konverzi hospodaření podstatnou roli.

Práce a její výsledky by mohly sloužit jako materiál pro další srovnávací práce zabývající se rozvojem ekologického zemědělství v České republice i jinde ve světě, případně jako inspirace pro zemědělce, kteří o konverzi hospodaření uvažují.

V rovině čistě teoretické by práci prospělo srovnání výsledků z modelového území Skotska s výsledky získanými obdobnou metodou v obdobném zemědělském podniku na území České republiky. Taková práce však nebyla nalezena.

Práce s literaturou:

Počet i reprezentativnost citovaných zdrojů odpovídá zaměření práce. Rozsah literární rešerše je vhodně zvolený a přes padesát citovaných prací a využití dvou desítek internetových zdrojů svědčí o tom, že se autorka zabývala důkladně zvolenou problematikou.

Spolupráce diplomantky s vedoucím DP

Práce byla od samého začátku pečlivě a často konzultována. Lze říci, že tato spolupráce byla oboustranně prospěšná. Studentka si rozšířila svoje znalosti o zemědělské prvovýrobě, vedoucí diplomové práce pak o humanitním pohledu na problémy spojené se zemědělstvím.

Otázka:

Konkrétní otázku autorce práce nekladu, mnoho otázek již zodpověděla během četných konzultací, ponechávám proto tento prostor pro diskusi při obhajobě.

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **výborně** při počtu bodů **18**.